

נקודה למחשבה

106

Nekuda52@gmail.com

0527-696-749

Nekuda52@gmail.com

אוהב חידות?
איזו חיה אוכלת
נחשים? מה המקור
לכך?

הידעת?

לפעמים מביא הקב"ה
עניות לאדם בכדי שיסכים על
שידוך מסוים שאילו היה עשיר
לא היה מסכים
(ספר חסידים
סי' תקל)

להצלחת

כל התורמים

הם ובני ביתם

שיזכו לבני חיי

ומזוני

שונות, מה ששום אדם אחר בכל
הבריאה כולה לא יכול לפעול... לכן
אל תזלזל בעצמך...

להיות תינוק

כמו כן, אל תזלזל בשום מעשה טוב,
ולו הקטן ביותר... כמו שמצינו (גיטין

מז:): באותו כנעני שרק סימן לעוברי אורח באצבעו על מקום
הכניסה לעיר, וזכה מכח זה להצלה לו ולזרעו עד סוף כל הדורות,
בכך שבניו ניצלו מהמלחמה, והלך ובנה את העיר לזו בה גרו
צאצאיו, אותה עיר היחידה שסנחריב לא בלבל, אותה העיר
הבודדה שנבוכדנצר לא החריב, אותו פלך בו אפילו למלאך המוות
אין רשות לעבור, עד כדי כך שכאשר זקני אותה העיר קצים
בחייהם, ורוצים למות, הם יוצאים מחוץ לחומה ומתים. דוגמא
נוספת, מצאנו אצל פרעה, שבשכר ארבע פסיעות שליווה את
אברהם אבינו זכה שכל בניו של אברהם אבינו יעבדוהו ארבע
מאות שנה...

וגם אם נשאר בדעתך שאתה אדם קטן, נעבעך, מסכן, זאת עליך
לדעת... הנסיונות והמבחנים אינם נמדדים בשמים לפי טבלה
מסודרת, אלא כל נסיון נמדד לפי האדם, לפי הזמן, לפי המצב,
ולפי דרגת הקושי האישי... כך שכל התגברות של אדם קטן שווה
הון תועפות בשמים... כפי שמסופר במדרש (ויקרא רבה ג, ה) על אגריפס
המלך שרצה להקריב אלף עולות ביום אחד, ובכדי שיהיה פנאי
ויספיקו להקריב את כולן, ציווה לכהן הגדול שבימיו שלא יקבל
קורבנות משום אדם, שיהיה 'יום סגור' אישי בבית המקדש. והנה,
בעיצומו של יום ההקרבה, הגיע עני ובידו שני תורים, וביקש
מהכהן להקריבם, הכהן דחה אותו באומרו שהמלך ציווה שביום
הזה יקריבו רק את קורבנותיו. אלא שהעני הפציר וטען "אדוני כהן
גדול, בכל יום אני צד רק ארבעה תורים (יונים), שניים מהם אני
מקריב ובשניים אני מתפרנס, אוכל או מוכר אותם, וזה מקור
ההצלחה שלי, כעת אם לא תקריב לי אותם אתה חותך את
פרנסתי". תמימותו של העני, שמתחלק חצי חצי עם הבורא, נגעו
לליבו של הכהן, ולקחם ממנו והקריבם. והנה, בו בלילה, בחלומו
של המלך אגריפס הראו לו "קרבן עני קדמך", שני עופות בשווי
ארבעים שקל שהקריב עני חשובים יותר מאלף פרות שנאמדים
בכמה מיליונים שאתה אגריפס הקרבת היום. נרעש המלך וניגש
לכהן הגדול ושאלו לפרש הענין, והכהן אישר את הדבר, והתוודה
שאכן הגיע עני, שבכל יום מפריש חצי מהרווחים לבית המקדש,
ואם לא יקריבו לו אותם, הוא לא יעמוד בשותפות וזה יפגע
בפרנסתו. מששמע המלך כך, אמר לו "יפה עשית!". וממשיך
המדרש ומספר, מעשה בשור אחד שסירב להתנגד שלא יוליכו
וימשכו אותו לקרבן. עני שעמד בסמוך וראה זאת, שלף מכיסו
מעט עלי פטרוזיליה והניח בפי השור, השור לעס, אכל, נרגע,
וניגש להקרבה ברצון. וגם בחלומו של מקריב השור בישרו לבעל
השור "קרבנו של עני קדמך"... וכן מעשה באשה שביקשה להקריב

"הנני מאחל לבני הזוג שיזכו ל -
במבה, ביסלי, צ'יפס, טופי, בייגלה,
קרמבו, שוקולד ועדשים!" זהו
הנוסח שנכתב על אחת המעטפות
שניתנו בחתונת בתו של הרב שלמה
לוינשטיין שליט"א. הרב כמובן

התפלא על הנוסח, שכן אף אם נבין למה מאחלים להם טופי
קרמבו ושוקולד, לרמזו שיהיו להם חיים מתוקים ומאושרים, אבל
מה הקשר לבייגלה מלוח, או לביסלי שמצוי גם בטעמים חריפים.
הרב ניסה לפתור את התעלומה עד שהגיע לפאתי הפתק, בו נכתב
"וזה ביאור האיחולים שנאמרו בראשי תיבות: במבה - ברכה
מרובה בבית הזה. ביסלי - בת יתחיל סימן יפה לבנים. טופי - ילדים
טובים פרנסה ובריאות. בייגלה - יזכו לראות ילדיהם גדלים בדרך
התורה. קרמבו - קול מצהלות רינה וישועה באהליכם. שוקולד -
קול ששון ושמחה ללא דאגות וטרדות. עדשים - עד יבלו
שפתותיהם מלומר די" (אפיריון). אין ספק שכל זוג טרי צריכים את
הרעפת הברכות בתחילת החיים המשותפים. כי אמנם החתן
והכלה נושעו ובאו בברית הנישואין, אך הנסיונות לא הסתיימו,
שכן עתידים הם לקראת נסיונות שונים ומשונים...

ופעמים שאף התגשמות החלום ומימוש הישועה מהוה בעצמה
נסיון, לראות אם אתה לא מפסיק להתפלל ולהיות בקשר רציף עם
הבורא... יש המבארים את המאמר "קשה זיווג של אדם כקריעת
ים סוף" (סוטה ב) ואומרים שה'קושי' הוא לבורא עולם, לזווג את
האדם, מאחר ומטרת הנסיון הוא לגרום לאדם להתפלל ולעלות
דרגה, התפילה היא העיקר ואילו הנסיון והחוסר הוא האמצעי, לכן
'קשה' להקב"ה להביא את 'זיווג של אדם', שכן הוא חושש שלאחר
מימוש הישועה הבחור ימעיט את כמות ואיכות התפילות... לפי זה
ניתן להבין את בקשת דוד המלך ע"ה שהתבטא בלשון עתיד ואמר
"חנני ה' כי אליך אקרא כל היום", שכן היה לו לדבר בלשון עבר,
ולומר, בבקשה 'חנני ה' בעבור ש'קראתי' אליך כל היום' והרביתי
בתפילות, אלא כוונתו של דוד המלך לומר, בורא עולם תושיע
אותי 'חנני ה' ואל תהסס, כי אני לא אפסיק להתפלל אליך, אלא
אמשיך ו'אליך אקרא כל היום'...

בכל מצב שיהיה, אסור לאדם לזלזל... לא בכישוריו ולא במעשיו...
כידוע, הרבה בני אדם מצויים בעולם ולכל אחד מהם עשרה
אצבעות בידים [לפחות לרובם], מחמת כן, הסבירות היא שמתוך
מיליון איש יהיו לפחות שתי טביעות אצבע זהות, והנה, המציאות
היא שבכל העולם אין שתי טביעות אצבע השוות זו לזו! מידע
זו, למדו הדרשנים את עוצמתו של הבורא הכל יכול, שגם
במיליארדי אפשרויות הוא לא יטעה וייצר דבר זהה. אך
בהתבוננות מזווית אחרת, נראה שבורא עולם רצה לרמז לנו דבר
אחר והוא, שכל אדם ידע שביכולתו להטביע את חותם אצבעו
בעולם, במעשים טובים, בהשפעה טובה, בכל מיני נקודות וזוויות

קומץ סולת, והכהן המקריב לעג לה "האם כמות כזו ראויה לקרבן?! הרי גם אם נאפה את זה, אין בזה שיעור שמספיק לחצי עוגיה", וגם למיודענו הראו בחלום "אל תבזה אותה, שהרי **נחשב לה כאילו הקריבה נפשה**"... ומסיים המדרש "וְהָרִי הַדְּבָרִים קָל וְחֻמְרָה, וְיָמָּה אִם מִי שְׂאִינוּ מִקְרִיב נֶפֶשׁ [אלא סולת] קָתִיב בּוֹ נֶפֶשׁ, מִי שֶׁהוּא מִקְרִיב נֶפֶשׁ, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה פְּאֵלוּ נֶפְשׁוֹ הַקְרִיב", דהיינו, אדם שמקריב את רצונו, ומתאמץ בכל יכולתו, הרי זה כאילו הקריב את נפשו... רואים אנו את חשיבות המצוות שאדם עושה לפני קונו, אם כן מה לנו להקשיב ליצר הרע שמכניס לליבנו מחשבות יאוש, כגון "איזה ערך יש בכלל למעשים הטובים שלי? מה אני שווה בכלל?!"...

נכון שהאדם נתון בתוך גוף חומרי, שכולו אפוף בתאוות ורצונות כדברי רבי ישראל מסלאנט זצ"ל שאמר "מעט השכל טובע בים הרצונות והתשוקות", אלא שהכל הולך אחר המחשבה, כלשון השומר אמונים "כי אין שתי מחשבות שולטות בפעם אחת, כי כשזה קם זה נופל, כידוע, ועל ידי זה יכול בהמשך הזמן להתקרב אל ה', בבחינת מה שאמרו חז"ל (בריש פתיחת איכה רבת) 'המאור שבה היה מחזירן למוטב', שכיון שמכריח המוח והדעת לקדושה, מכריח על ידי זה כל קומת נשמתו בהכרח לקדושה, וזה יקרבהו לה' יותר מכמה וכמה סיגופים"...

בברכות השחר אנו מבקשים "ואל תביאני לידי נסיון". ולכאורה קצת קשה, הלא עיקר תכלית האדם היא הבחירה החופשית, ואם כן מה הוא שווה ללא נסיונות? מתרץ הפלא יועץ' (ערך נסיון), לעולם האדם מונח בנסיון, ויצר הרע מנסה להתגבר עליו, אלא "הכוונה [בבקשה זו] הוא, שאל יגרה בנו את הדב, הוא יצר הרע, להסיתנו הסתה כפולה להעבירנו על דעתנו ועל דעת קוננו, כמו שניסה לדוד המלך ע"ה, או שלא ינסנו בייסורים קשים ודקדוקי עניות וכדומה, כמו שניסה את איוב"...

ואם כבר שאלנו, נוסף ונשאל על הפסוק שאנו מזכירים מידי בוקר "לְהַטּוֹת לִבְבֵנו אֵלָיו לְלַקֵּחַ בְּכָל דְרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻמְרָיו וּמִשְׁפָּטָיו" (מלכים א' ח, נח), שהרי תכלית האדם הוא לבחור בטוב, אם כן איך אנו מבקשים שהבורא יטה את לבבנו ויטול ממנו את הבחירה החופשית? נקדים בדוגמא, אם לפנינו שני שולחנות, על

שולחן אחד מונח משחק לגו ועל השולחן שלצידו מונח משחק פאזל, כעת נוטיב ילד בין שני השולחנות כאשר פניו אל מול הלגו, ונאמר לו לבחור במה לשחק, אין ספק שהוא ייטה יותר לשחק במה שלפניו, במקום להסתובב. עתה נשים לב מה עשינו? אמנם גירינו אותו והיטנו אותו לעבר בחירה מסוימת, אך מכל מקום לא ניטלה ממנו הבחירה החופשית. מה שעשינו הוא רק להטות אותו לבחור. כך בקשתנו מבורא עולם, שיטה את לבבנו אליו, שיכוון את הלב שלנו לכיוון המצוות והמעשים הטובים, שיהיה לנו נוח ונעים לקיים את תורתו, ולא יניח אותנו במקום הממוצע בין הטוב והרע... וכולי האי ואולי... (נקודה למחשבה)

כאשר תינוק צריך ליטול תרופה, מביאים לו סירופ מתוק, ערב לחיך, בכדי להמתיק לו את הסם המרפא, לעומת זאת, כאשר הוא מתבגר וגודל, הרופא רושם לו ברצפט (מרשם) כדורים מרים. הסיבה לשינוי היא, משום שלתינוק אין שכל ואינו מבין את הצורך בתרופה, לכן מנסים לעודד אותו ומוהלים לו את הסם בטעם מתוק בכדי להקל לו את נטילת התרופה, מה שאין כן ברבות השנים, לאחר שהוא מתבגר ויש לו קצת שכל, הוא כבר מבין שהתרופה לטובתו, ולכן מעדיפים שיקבל כדורים קשים או כמוסות מרות, קשים - כי הוא כבר יודע לבלוע, ומרים - כי הוא לא צריך עידוד. כן הדבר בנסיונות שהבורא שולח לאדם, לאדם חלש וקטן-אמנה נותנים חיים קלים שהכל זורם ומתוק, לעומת זאת לאדם חזק ומחוסן שולחים נסיונות קשים מרים וחזקים, וככל שהוא חזק יותר מגבירים לו את עוצמת הנסיון, מפנצ'רים לו את הגלגל, מורידים לו את האויר, סוחטים אותו ומביאים אותו למיצוי היכולת, והניסיון נמשך ומתעצם עד שהוא נאחז באמונה בשיניים, ואף מרגיש שאם זה ימשיך כך עוד רגע הוא נופל ומתרוסק. ככל שהנסיונות שלך גדולים יותר, כך אתה גדול יותר. לחייל ג'ובניק נותנים משימות קלות, ולחייל קרבי מציבים מסע כומתה... (נקודה למחשבה)

אמנם לפני הנסיון נתפלל "אל תביאני לידי נסיון ולא לידי בזיון", אך לאחר שהנסיון כבר שוגר לכיוונך, לפחות תאזור כח ותאמין בעצמך שתוכל להתמודד כראוי. שכן הבורא המשגר מאמין בך וסומך עליך, **תתנחם, אל תבכה, אל תנסה להתנער, אל תחפש להיות תינוק...**

השקעה לדורות

הלילה שבו השליכה לפח כמות עצומה של דגים - זכור לה היטב, זה לא היה נסיון קל בכלל. היא טרחה עליהם זמן רב. כעת גם היא ביקשה לספר, מנין היה לה הכח שלא לכעוס? היא סיפרה שכשהיתה ילדה צעירה

התרחש עמה מקרה דומה. אמא שלה, שהיא הסבתא רבה שלכבודה התכנסו כולם, ביקשה ממנה לארגן את המטבח, אך הילדה נתקלה בטעות בכתפה בסיר הענק שעל השיש, הסיר היקר התהפך וכל המרק שבו נשפך לכיור. למרות הצער, הסבתא לא צעקה ולא התפרצה אלא הרגיעה את בתה ושוחחה עמה על השגחה פרטית! מובן שהנהגה זו חדרה עמוק לתודעתה של הבת וכך היא קבלה כח להגיב באיפוק ובאופן נכון כאשר הייתה היא עצמה אם בישראל. הסבתא רבה, כלת יום ההולדת, סירבה ליטול עטרה לעצמה וסיפרה את שהתרחש עמה בהיותה ילדה. בעיירה בהונגריה לפני מלחמת העולם השנייה, בעת כניסת שבת היא יצאה לטייל עם אחותה הפעוטה והגיעה לפינת רחוב בה פגשה בחברותיה. מרוב שיחה, היא לא הבחינה שהקטנה נעלמה. שעות ארוכות חיפשו עד שנמצאה בריאה ושלימה. אמא שלהן מנוחתה עדן לא צעקה ולא התפרצה, רק הפטירה בחיבה שבפעם הבאה יש להיות זהירים יותר. כח של התגברות אחת גדולה, של הימנעות מכעס, שהובילה לתוצאות של התגברות לאורך הדורות עד ימינו... (ציור לדרך)

מעשה שהיה בשיכון סקווירא שבארה"ב. משפחה אחת גדולה שהיו לה שלוחות וענפים רבים התכנסה לכבוד יום ההולדת של הסבתא הגדולה שחגגה תשעים שנה. והנה בתוך שיחת הנשים, אחת הנכדות שיתפה את בנות משפחתה

באשר ארע לה באותו יום. הנכדה מספרת שהיא ביקשה מהבת שלה לפנות ולהוריד את הכלים מהשולחן. הבת עשתה זאת בפזיזות, ונשמט מידה קערת קריסטל יקרה והתנפצה לרסיסים. ברגע הראשון, עמדה האמא להתפרץ ולגעור בביתה, אך אז היא נזכרה במעשה שהתרחש עמה עצמה כשהיתה ילדה. אמא שלה, שהיא הבת של הסבתא הגדולה, בישלה לקראת שבת שבע ברכות בבית. היה עליה לצאת מהבית בחמישי בערב לצורך השלמת קניות, והיא נאלצה להשאיר על הכיריים סיר ענק ובו נמצאים הדגים לכבוד שבת, וביקשה מבתה לכבות את האש לאחר כשעתיים. הבת שהיתה עסוקה בהכנות לשבע ברכות, שכחה מהסיר, והכל נשרף. כשהאמא חזרה וראתה את עשרות הדגים השרופים, שדין להיזרק לאשפה, היא לא כעסה ולא איבדה את עשתונותיה, היא אפילו לא גערה בילדה, אלא רק ביקשה שלהבא תהיה אחראית יותר. "מכח זה" אמרה הבת הנכדה, "גם אני לא התפרצתי ולא הטחתי עלבונות, אלא רק הערתי שבפעם הבאה אפשר וכדאי להזהר". האמא, שלא כעסה על שריפת סיר הדגים שהתה אף היא בכינוס המשפחתי, והודתה שאותו